

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора наук з фізичного виховання та спорту, професора, проректора з наукової діяльності Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту Москаленко Наталії Василівни на дисертаційну роботу Мамедової Інни Степанівни на тему: «Формування мотивації учнів середніх класів до різних видів рухової активності в системі фізичного виховання», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017 – Фізична культура і спорт

Актуальність обраної теми. На сучасному етапі розвитку нашої країни проблема покращення здоров'я учнівської молоді є надзвичайно актуальною. Наукові дослідження свідчать про підвищення захворюваності, зниження показників фізичного здоров'я, фізичної підготовленості. Однією із причин такої ситуації є дефіцит рухової активності.

В українському суспільстві через низку об'єктивних та суб'єктивних причин не в повній мірі використовуються можливості рухової активності у веденні здорового способу життя та зміцненні здоров'я молодого покоління.

Одним із шляхів підвищення рухової активності та залучення школярів до різних видів спортивної та фізкультурно-оздоровчої роботи є формування повноцінної мотивації та урахування мотиваційних пріоритетів учнів у процесі занять з фізичної культури та спорту.

Мотиваційна сфера та інтереси дітей до занять фізичною культурою і спортом мають свої вікові особливості та пов'язані із соціальним формуванням особистості, темпераментом, психологічним розвитком, соціально-економічними умовами життя конкретної сім'ї. Тому актуальною є проблема пошуку нових форм, технологій, засобів, організаційно-методичних умов, які будуть сприяти формуванню мотивації та стійкого інтересу до занять фізичною культурою та спортом різних вікових груп для формування безпечного та здорового освітнього середовища.

Зв'язок з науковими планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр., згідно з темою кафедри теорії і методики фізичного виховання 3.1 «Теоретико-методичні основи вдосконалення програмно-нормативних засад фізичної підготовки дітей, підлітків і молоді» (номер державної реєстрації 0116U001626) та Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021-2025 рр., згідно з темою кафедри теорії і методики фізичного виховання 3.3 «Удосконалення системи педагогічного контролю фізичної підготовленості дітей, підлітків і молоді в закладах освіти» (номер державної реєстрації 0121U108938). Внесок дисертанта, як співвиконавця теми, полягав у науковому обґрунтуванні та розробці організаційно-методичних умов формування мотивації учнів середніх класів до різних видів рухової активності в системі фізичного виховання.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна. Достовірність та обґрунтованість переважної більшості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації І.С. Мамедової, забезпечують кілька чинників – значна кількість і різноманітність опрацьованої науково-методичної літератури, критичний аналіз матеріалів практичної діяльності, продумана логіка викладення матеріалу – що дали змогу авторці виконати поставлені перед собою завдання. Для досягнення поставленої мети авторкою коректно визначено наукові завдання, об'єкт і предмет дослідження. Належним чином дисертанткою застосовано методологічну базу наукового пошуку та опрацьовано достатній масив фахової науково-методичної літератури вітчизняних та зарубіжних дослідників. Належною є емпірична база дослідження. Зібраний теоретичний та емпіричний матеріал проаналізовано із використанням різноманітних методів наукового пошуку.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що дисертантом:

- вперше на основі факторного аналізу структурних складників, що визначають фізичний стан і рухову активність учнів середнього шкільного віку різних територіальних локацій визначено доступні, інформативні показники, що несуть не тільки об'єктивну інформацію щодо фізичних кондицій, самооцінки фізичного розвитку, але й підвищують мотивацію до використання різних видів рухової активності в урочних та позаурочних заняттях;

- вперше визначено прогностичну модель здоров'я та фактори індивідуального його ризику у дівчат та хлопців середнього шкільного віку з урахуванням рухової активності та інших супутніх чинників;

- вперше визначено модель формування безпечного та здорового освітнього середовища для надання якісних освітніх послуг, популяризації рухової активності, збереження здоров'я учнів та формування у них навичок здорового способу життя; стан умов освітнього середовища для реалізації модульного підходу на уроках фізичної культури в закладах загальної середньої освіти різної територіальної локації;

- вперше визначено: динаміку мотиваційних пріоритетів до різних видів рухової активності школярів з 5-го по 9-й клас, що змінюється залежно від організаційно-методичних засад фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти; лімітуючі і стимулюючі фактори до занять різними видами рухової активності в системі урочних і позаурочних занять для різних вікових груп школярів 5-9 класів, які мешкають в міській і сільській місцевостях; структуру мотивів та інтересів школярів 11-15 років до занять руховою активністю в урочних та позаурочних формах, яка змінюється у процесі вікового розвитку, статевої належності й територіальної локації ступінь впливу комунікативних складових, конфігурації сімейних виховних чинників на формування інтересу дітей середнього шкільного віку до рухової активності;

- отримані дані розширили уявлення про рухову активність учнів середніх класів в умовах освітнього середовища за комплексом показників

серед яких: виконання ранкової гімнастики; пересування до школи пішки чи транспортом; активність на уроках; відповіді на уроках біля дошки та стоячи; виконання фізкультурних хвилинок; активності на перервах; залученість і активність на уроках фізичної культури; участь у шкільних або позашкільних спортивних секціях; прогулянки на свіжому повітрі;

- отримали подальший розвиток дані: про значущі чинники, що впливають на вибір видів рухової активності в позашкільних закладах фізкультурно-спортивного напрямку; щодо соціальних та педагогічних чинників (проведення вільного часу в контексті активного та пасивного відпочинку, ставлення до занять фізичною культурою, спортивної компетентності) для здійснення організованих заходів, спрямованих на залучення дітей до занять руховою активністю; щодо рівня самооцінки фізичного розвитку особистості учнів середнього шкільного віку (за складовими: здоров'я, координація рухів, фізична активність, структурність тіла, спортивні здібності, фізичне «Я», зовнішній вигляд, сила, гнучкість, витривалість) для здійснення організованих заходів, спрямованих на залучення до занять руховою активністю.

Практична значимість результатів дослідження полягає у тому, що розроблені організаційно-педагогічні умови, що дозволяють здійснювати освітній процес з вирішенням поставлених завдань, у тому числі – формування ціннісного ставлення до фізичної культури і спорту у підлітків.

Результати дослідження можуть бути використані вчителями фізичної культури закладів загальної середньої освіти, тренерами спортивних секцій, керівниками гуртків, координаторами активних парків.

Основні положення, висновки та результати дослідження впроваджено: у практику діяльності опорного закладу освіти «Волошинівського ліцею імені героя України Руслана Лужевського» Баришівської селищної ради; у практику діяльності Чернівецького ліцею № 18 Чернівецької міської ради; у програмі заходів фізкультурно-оздоровчої діяльності серед населення Київського обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»; в освітній

процес підготовки студентів спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) Національного університету фізичного виховання і спорту України для вдосконалення змісту навчальних дисциплін «Педагогічна діагностика якості навчання у фізичній культурі» і «Теорія і методика фізичного виховання».

Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Аналіз дисертації І.С. Мамедової дозволяє констатувати, що у рукопису відсутні академічний плагіат, фабрикації та фальсифікації наукових даних і експериментальних результатів. Також це підтверджено відповідними матеріалами метрологічної експертизи дисертації, проведеної фахівцями Національного університету фізичного виховання і спорту України (UNICHECK: дата перевірки 13.10.2023; ID перевірки 1015855260; ID користувача 100011308).

Оцінка змісту дисертації та її основних положень. Структура дисертації відповідає її меті, завданням та складається з анотації двома мовами, змісту, переліку умовних позначень та скорочень, вступу, п'яти розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел, що містить 216 найменувань (з них 60 – англійською мовою), і додатків. Структурні частини тексту за обсягом, змістом і глибиною аналізу збалансовані, що дає підстави зробити висновок про високий рівень дисертаційної роботи. Кожна відокремлена частина роботи завершується проміжними висновками. Матеріали дисертаційного дослідження викладено державною мовою на 274 сторінках, з них 201 – основного тексту. Така структура дозволила авторці системно, послідовно і логічно розкрити всі питання, які мали бути розглянуті відповідно до мети та завдань дослідження.

Надані до роботи графічні матеріали, які оформлені у вигляді статистичних таблиць та діаграм, окрім інформаційного характеру, мають змістовне навантаження та логічно пов'язані із текстом роботи. Це дозволяє більш наочно сприйняти викладений науковий матеріал.

У вступі обґрунтовано актуальність досліджуваної теми та окреслено ступінь її розробленості; висвітлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; сформульовано структурні компоненти – мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження; розкрито наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, наведено дані про їх апробацію, публікації.

У першому розділі «Теоретико-методологічні засади використання різних видів рухової активності учнівською молоддю» проведено аналіз стану здоров'я, особливостей рухової активності сучасних школярів. Звертається увага на аналіз структури мотивів та інтересів школярів, загальнокультурні інтереси підлітків.

Авторкою здійснено аналіз особливостей популяризації рухової активності в зарубіжних країнах, що дало можливість визначення механізму реалізації програм, які спрямовані на формування мотивації дітей до занять фізичною культурою і спортом.

Значна увага в даному розділі приділена аналізу програм з фізичного виховання в освітніх установах різних країн, що дозволило визначити позитивний досвід для вдосконалення системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти України.

Проведений аналіз науково-методичної літератури дозволив обґрунтувати актуальність наукової проблеми – формування мотивації до рухової активності учнівської молоді.

У другому розділі «Методи і організація дослідження» автором представлено методи дослідження, використані у роботі, специфіку їх використання та описано організацію дослідження. Визначено контингент дослідження і представлено його характеристику. Вибір зазначених методів дослідження є адекватним для реалізації сформульованих завдань і відповідає поставленій меті дослідження. Слід зазначити, що автором коректно використані відомі наукові методи обґрунтування отриманих результатів, висновків і рекомендацій. Зокрема, було використано наступні наукові методи: теоретичний аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури;

антропометричні методи дослідження; соціологічні методи дослідження; методика прогнозування здоров'я підлітків; методи оцінки рухової активності за інтегральним показником; педагогічні методи досліджень (спостереження, педагогічний експеримент, педагогічне тестування); психологічні методи дослідження; методи математичної статистики. Логічною виглядає і наведена дисертанткою організація дослідження.

У третьому розділі «Характеристика детермінант фізичного стану учнів середнього шкільного віку» авторкою проведено аналіз самооцінки рухової активності та фізичного розвитку дітей середнього шкільного віку. Дослідження показали зниження загальної рухової активності хлопців і дівчат 5, 7 та 9 класів. Це пов'язано з низькою активністю учнів на уроках фізичної культури, переважанням пасивного відпочинку. Визначено зниження середнього інтегрального рівня рухової активності як у загальних групах дослідження, так і в групах за гендерними ознаками. Середня рухова активність хлопців вища, ніж дівчат.

Дослідження не виявили суттєвої різниці у руховій активності дітей сільської та міської локації. Отримані дисертанткою дані свідчать, що середній рівень рухової активності притаманний більшості контингенту учнів 5-9 класів закладів загальної середньої освіти як міської, так і сільської місцевості (59,1 % – 84,0 %), але спостерігається тенденція збільшення дітей, які мало рухаються з віком.

Отримані дані свідчать про недостатній рівень сформованості мотивації дітей до різних видів рухової активності.

Аналіз показників самооцінки фізичного розвитку констатував її завищення у дівчат.

У результаті самоопису фізичного розвитку встановлено, що у дівчат сільської школи переважають компоненти фізичної підготовленості, а у дівчат, які мешкають у місті – такі чинники як «здоров'я», «стрункість», «зовнішній вигляд», «глобальне фізичне Я». За результатами самооцінки фізичного розвитку відмічено про її завищення у дівчат 5-х класів сільських і міських

шкіл (81,25 % і 80 %). Порівняння за класами показало, що спостерігається скорочення частки дівчат із завищеною самооцінкою в 7-х і 9-х класах і зміщення акценту в сторону високої і середньої самооцінок, незалежно від місця проживання і середовища впливу.

Результати самооцінки фізичного розвитку хлопців сільських шкіл свідчать, що найвищі показники відзначені за шкалою «здоров'я», «фізична активність», «витривалість», «спортивні здібності». У старших класах школи сільської локації переважають компоненти фізичної підготовленості. У хлопців міських шкіл виявлено тенденцію до низької самооцінки таких показників фізичного розвитку, як «здоров'я», «спортивні здібності», «глобальне фізичне «Я»». Вищою є самооцінка за шкалами: «стрункість тіла» та «координаційні здібності». З віком у хлопців міських шкіл підвищується значення таких показників: «стрункість тіла», «сила», «глобальне фізичне «Я»», «зовнішній вигляд», «здоров'я», «сила».

Найбільші темпи приросту спостерігалися у силових, швидкісно-силових показниках, швидкості, що свідчить про наявність та зв'язок з сенситивними періодами їх розвитку.

Аналіз показників фізичної підготовленості свідчить про необхідність планування фізичних навантажень вибіркової спрямованості для покращення якості процесу фізичної підготовки учнів.

Визначення інтересу до занять різними видами рухової активності показало, що для хлопців середнього шкільного віку міських шкіл є цікавими модулі: баскетбол (49,25 %), волейбол (38,81 %), бадмінтон (32,84 %), футбол (28,36 %) та настільний теніс (28,36 %). Є також цікавими гандбол, вправи з гантелями, легка атлетика, спортивне орієнтування (16,42 %).

У хлопців середнього шкільного віку сільських шкіл визначено інтерес до таких модулів: баскетбол (45,65 %), волейбол (36,96 %), військово-патріотичні ігри (41,30 %), спортивне орієнтування, настільний теніс та футбол (28,26 %).

Є частка хлопців, яким імпонує бадмінтон (23,91 %), регбі (1,57 %) та вправи з гирями (17,39 %). У хлопців міських та сільських шкіл визначено зацікавленість не в значному відсотку до інших модулів.

Розглядаючи скомпонованість варіативних модулів, спостерігається деяка різниця в їх виборі, так у хлопців сільських шкіл є значний інтерес до військово-патріотичних ігор, спортивного орієнтування.

Популярним у дівчат середнього шкільного віку міських шкіл є варіативні модулі: аеробіка (26,47 %), баскетбол (35,29 %), степ аеробіка (33,82 %), волейбол (30,88 %), аквааеробіка (25,00 %), плавання (26,47 %). Серед модулів, які викликали інтерес також можна виділити теніс (22,06 %), черлідінг (17,65 %).

У сільських школах для дівчат середнього шкільного віку цікавими є такі варіативні модулі: спортивне орієнтування (43,75 %), баскетбол (39,58 %), бадмінтон, волейбол (35,42 %), степ аеробіка (27,08 %), аеробіка (25,00 %). Викликає інтерес також черлідінг, настільний теніс (22,92 %),

Визначено, що степ-аеробіка, аквааеробіка, черлідінг викликають зацікавленість у дівчат середнього шкільного віку, незалежно від територіальної локації закладу загальної середньої освіти. Важливим фактором є можливості їх практичної реалізації з урахуванням всіх внутрішніх і зовнішніх чинників.

У четвертому розділі «Організаційно-методичні особливості формування рухової активності учнів середнього шкільного віку в умовах освітнього середовища» представлено результати факторного аналізу структурних складників, які визначають фізичний стан і рухову активність учнів середнього шкільного віку різних територіальних локацій.

Структура, що визначає поведінкові орієнтації в формуванні мотивації до рухової активності дівчат середнього шкільного віку складалась з таких факторів: «Самооцінка, мотивація, впевненість» в дівчат 5-х, 7-х та 9-х класів сільських (21 %, 31 %, 27 %) і міських шкіл відповідно (22%, 11%, 21 %); «Фізична компонента (фізична підготовленість/рухові навички)» відповідно

13 %, 19 % і 16 % та 22 %, 11 % і 25 %; «Організована рухова активність» відповідно 32 %, 37 % і 29 %, та 16 %, 35 % і 22 %.

Структура поведінкової орієнтації у формуванні мотивації до рухової активності у хлопців має спільні тенденції з дівчатами. Це фактор «Самооцінка, мотивація, впевненість» в хлопців 5-х, 7-х та 9-х класів сільських (26%, 22%, 25%) і міських шкіл відповідно (26 %, 29 %, 25 %); фактор «Фізична компонента (фізична підготовленість/рухові навички)» – відповідно 26 %, 19 % і 29 % та 19 %, 17 % і 20 %; фактор «Організована рухова активність» – відповідно 25 %, 34 %, 29 % та 22 %, 23 % і 29 %.

Дослідження структури поведінкової орієнтації у формуванні мотивації показало відсутність гендерних розбіжностей учнів сільської та міської локацій.

Проведений авторкою аналіз отриманих даних детермінант здоров'я дівчат і хлопців дозволяє встановити, що чинниками ризику зниження здоров'я підлітків є: вік старше 14,5 років, надмірна маса тіла або її дефіцит, наявність хронічних захворювань, сон менше 9 годин на добу, низький рівень доходів сім'ї, відсутність спільної рухової активності з батьками, відсутність організованої фізичної активності у повсякденному житті батьків. Також важливим фактором ризику для учнів є кратність занять спортом/танцями на тиждень та її тривалість менше 230 хвилин на тиждень.

Для обґрунтування організаційно-педагогічних умов формування мотивації до рухової активності був проведений факторний аналіз, який дав можливість визначити загальні тенденції впливу показників фізичного стану, мотивів і інтересів від територіальної локації.

Авторкою розроблена модель організаційно-педагогічних умов для реалізації рухової активності дітей середнього шкільного віку в освітньому середовищі містить мету, принципи фізичного виховання та дозвілєвої діяльності; організаційно-педагогічні та соціально-педагогічні умови; включає три рівні інтервенцій: структурний, реалізаційний і результативно-оціночний та критерії ефективності.

Розроблені практичні рекомендації спрямовані на забезпечення організаційно-педагогічних умов реалізації рухової активності на основі формування мотиваційних пріоритетів до різних видів рухової активності.

У п'ятому розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» обговорено отримані результати дисертаційного дослідження.

Доповнено дані, отримані дані розширили уявлення про рухову активність учнів середніх класів в умовах освітнього середовища.

Набули подальшого розвитку дані про значущі чинники, що впливають на вибір видів рухової активності в позашкільних закладах фізкультурно-спортивного напрямку; щодо соціальних та педагогічних чинників (проведення вільного часу в контексті активного та пасивного відпочинку, ставлення до занять фізичною культурою, спортивної компетентності) для здійснення організованих заходів, спрямованих на залучення дітей до занять руховою активністю; щодо рівня самооцінки фізичного розвитку особистості учнів середнього шкільного віку.

До спектра абсолютно нових наукових даних, що складають базис наукової новизни дисертації, а також є результатом виконання системного аналізу та застосування практичного досвіду з проблеми дослідження, *належать*: визначення моделі формування безпечного та здорового освітнього середовища для надання якісних освітніх послуг, популяризації рухової активності, збереження здоров'я учнів та формування у них навичок здорового способу життя; стан умов освітнього середовища для реалізації модульного підходу на уроках фізичної культури в закладах загальної середньої освіти різної територіальної локації.

Висновки до дисертації відповідають поставленим завданням і безпосередньо впливають із попереднього аналізу. Наведені дисертанткою аргументи повні, логічні та несуперечливі.

Завершують основний текст роботи практичні рекомендації, які розроблені дисертанткою для вчителів фізичної культури закладів загальної

середньої освіти, тренерів спортивних секцій, керівників гуртків, координаторів активних парків.

У цілому науковий рівень рецензованої роботи дозволяє надати виключно позитивну оцінку змісту дисертації, визнати її завершеною науковою працею, яка характеризується єдністю змісту і свідчить про суттєвий особистий внесок здобувача у практичну діяльність з фізичного виховання. Дисертація оформлена згідно з нормативними вимогами і стандартами з дотриманням системного викладення матеріалу. Робота написана державною мовою, стиль викладення матеріалу – науковий. Текст дисертації позбавлений граматичних та орфографічних помилок, а також технічних недоліків. Основні положення, висновки, пропозиції та рекомендації дисертації в цілому характеризуються послідовністю, аргументованістю і завершеністю. Поршень академічної доброчесності не виявлено.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій здобувача в опублікованих працях. Основні положення дисертаційної роботи викладено в 14 наукових публікаціях: 8 статей у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України; 5 публікацій апробаційного характеру; 1 публікація, яка додатково відображає наукові результати дисертації.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації. У цілому позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження, акцентую увагу на окремих суперечностях, спірних положеннях, що, на мою думку, потребують або додаткової аргументації, або спеціальних пояснень під час захисту дисертації:

1. У практичній значущості роботи необхідно конкретизувати, що було впроваджено в освітній процес з фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти.

2. У таблиці 1.1 немає посилань на автора, якому належать результати даних досліджень.

3. На наш погляд, в розділі 1.2 «Ініціативи з популяризації рухової активності в міжнародній практиці» необхідно було б більш ретельно розкрити

особливості залучення дітей до різних видів рухової активності в проектах, які впроваджуються в зарубіжних країнах.

4. На наш погляд, у розділі 1 «Теоретико–методологічні засади використання різних видів рухової активності учнівською молоддю» необхідно було б відокремити підрозділ, який стосується особливостей шляхів формування мотивації до різних видів рухової активності школярів України.

5. У висновках до розділу 1 не конкретизована наукова проблема.

6. У таблицях 3.11-3.12 на запитання «Відвідую уроки фізкультури» були представлені наступні відповіді: «так», «часто», «інколи». Але якщо дитина відповідає «так», то відповіді «часто» та «інколи» повинні враховуватися із загальної кількості дітей, які відповіли «так».

7. Не з'ясовано, чому таблиці 4.1-4.6 мають назву «Факторний аналіз показників...», а таблиці 4.7-4.12 «Факторний аналіз показників фізичного стану...»? Також слід відмітити, що не всі показники, які зазначені в таблицях, можна віднести до показників фізичного стану.

8. У розділі 4.4 «Організаційні й методичні умови впливу на формування мотивації до рухової активності» необхідно було б конкретизувати особливості формування мотивації до окремих видів рухової активності учнів міських та сільських шкіл.

9. Не з'ясовано, чому рисунок 4.4 має назву «Модель організаційно-педагогічних умов для реалізації рухової активності дітей середнього шкільного віку в освітньому середовищі», а в науковій новизні вказано, що визначено «Модель формування безпечного та здорового освітнього середовища для надання якісних освітніх послуг, популяризації рухової активності, збереження здоров'я учнів та формування у них навичок здорового способу життя».

Висновок. Дисертаційна робота Мамедової Інни Степанівни «Формування мотивації учнів середніх класів до різних видів рухової активності в системі фізичного виховання» є кваліфікаційною науковою працею, яка виконана здобувачкою особисто, має наукову новизну,

характеризується новим підходом і практичною цінністю, відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт, вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти та науки України від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти та науки України № 759 від 31.05.2019 р.) та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), а її автор Мамедова Інна Степанівна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Офіційний опонент:

доктор наук з фізичного виховання
та спорту, професор,
проректор з наукової діяльності
Придніпровської державної академії
фізичної культури і спорту
Міністерства освіти і науки України

Наталія МОСКАЛЕНКО

Підпис Н. Москаленко засвідчую:
Начальник відділу кадрів

Наталія ДЕМ'ЯНОВА